

EDITURA PARALELA 45

frontiere
de
comunicaj

Redactare: Ilinca Mare
Tehnoredactare: Mihail Vlad
Pregătire de tipar: Marius Badea
Design copertă: Laurențiu Midvichi

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

VILLALOBOS, JUAN PABLO

Îți vând un câine / Juan Pablo Villalobos ; trad. din lb. spaniolă
și note de Marin Mălaicu-Hondrari. - Pitești : Paralela 45, 2019
ISBN 978-973-47-2889-3

I. Mălaicu Hondrari, Marin (trad. ; note)
821.134.2

Te vendo un perro
Juan Pablo Villalobos

Copyright © Juan Pablo Villalobos, 2014
Originally published by Editorial Anagrama S.A.

Copyright © Editura Paralela 45, 2019
Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar
conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.
www.edituraparelela45.ro

**JUAN PABLO
VILLALOBOS**

Îți vând un câine

Traducere din limba spaniolă și note de
Marin Mălaicu-Hondrari

Editura Paralela 45

EDITURA PARALELA 45

În perioada aceea, în fiecare dimineață când ieșeam din apartamentul meu, numărul 3C, dădeam în hol peste vecina de la 3D, căreia îi intrase în cap ideea că eu scriam un roman. Pe vecină o chema Francesca, iar eu, nici n-are rost să mai spun, nu scriam un roman. Numele ar trebui pronunțat *Franceska*, să sune și mai grosolan. După ce ne salutăm cu o ridicătură din sprâncene, începeam să așteptăm în fața ușii ascensorului care împărțea clădirea în două și urca și cobora ca fermoarul de la pantaloni. Din cauza unor comparații ca asta, Francesca le zicea tuturor vecinilor că mă dau la ea. Și pentru că îi ziceam Francesca fără ca acesta să fie numele ei adevărat, ci cel cu care o botezasem în romanul meu.

În unele zile treceau ore întregi până să vină ascensorul, ca și cum nu i-ar fi păsat că noi eram bătrâni și ar fi crezut că avem înaintea noastră, și nu înapoi, tot timpul din lume. Sau ca și cum ar fi știut, dar îl durea undeva de noi. După ce în sfârșit se deschideau ușile, intram amândoi, începeam să coborâm lent și Francescăi i se urca sângele în obraji, numai pentru a crea un efect pur metaforic. Liftul funcționa cu atâta lentoare încât aveai impresia că era acționat de niște mâini șugubețe care-l încetăneau cu bună știință, pentru a amplifica dorința și a amâna consumarea ei, adică coborârea fermoarului. Gândacii, de care era plin tot edificiul, profitau de drumul nostru cu liftul și coborau

să-și viziteze tovarășii din holul de la intrare. Profitam de timpul petrecut în lift ca să-i strivesc. Acolo erau mai ușor de prins decât în casă, pe palier sau în holul de la intrare, dar, totodată, era și mai periculos. Trebuia să-i strivesc hotărât, dar fără să exagerez, dacă nu voiam ca liftul să se prăbușească. Îi ziceam Francescăi să stea nemișcată. Odată am călcat-o pe un deget și m-a pus să-i plătesc taxiul până la medicul podolog.

În holul de la intrare o așteptau acoliții ei de la cenaclul literar; sărmanii: îi obliga să citească o carte după alta. Acolo își petreceau zilele, de luni până duminică. Cumpăraseră de la piață niște lanterne care puteau fi prinse de coperta cărții și erau dotate cu lupă. Făcute în China. Arătau față de lanternele acelea o grijă aproape indecentă, de parcă ar fi fost vorba de cea mai mare invenție după praful de pușcă sau maoism. Mă strecuram printre scaunele așezate în cerc, ca la terapiile de reabilitare sau la întâlnirile unor secte sataniste, și când ajungeam lângă ușă, simțind deja iminența străzii, cu gropile și duhoarea ei de friptane, le strigam în loc de salut:

— Să-mi dați și mie cartea după ce o terminați. Am o masă șchioapă!

Iar Francesca îmi răspundea de fiecare dată la fel:

— *Franceska* e nume de curvă italiană! Crai bătrân ce ești!

Cenaclul avea zece membri, plus conducătoarea. Din când în când, murea câte unul dintre ei sau ajungea să fie considerat incapabil de a trăi fără asistență și atunci era trimis la azil, dar Francesca făcea ce făcea și-l îmbrobodea pe noul chiriaș. Clădirea avea douăsprezece apartamente, distribuite pe trei etaje, câte patru pe etaj. Toate erau locuite numai de văduvi sau de burlaci ori, mai degrabă, de văduve și de fete bătrâne, pentru că ele erau majoritare. Clădirea se afla la numărul 78 de pe strada Basilia Franco, o stradă ca oricare alta din Mexico City, vreau să zic la fel de dezolantă și cu asfaltul la fel de peticit. Singura diferență era tocmai asta, ghetoul vârstei a treia:

edificiul bătrânelor, cum îl numeau restul vecinilor de pe stradă, o clădire la fel de veche și de decrepită precum locuitorii ei. Numărul clădirii era exact vârsta mea, numai că numărul clădirii nu creștea cu fiecare an care trecea.

Dovada că cenaclul acela era, de fapt, o sectă e cât de mult rezistau să stea pe scaune. Erau niște scaune pliante, din aluminiu, cu reclamă la berea Modelo. Un caz clar de fundamentalism literar, niște oameni capabili de a-l convinge pe directorul de imagine al fabricii de bere să le dea cadou scaunele ca parte din programul pentru dezvoltare culturală. Ceva mai penibil nu puteai să vezi, dar publicitatea subliminală funcționa: ieșeam din clădire și mă duceam direct la crâșmă ca să beau prima bere a zilei.

Cenaclul nu era singura nenorocire din edificiu. Hipólita, de la 2C, dădea lecții de modelaj în aluat în fiecare marți, joi și sâmbătă. Lunea și vinerea venea un instructor pentru exerciții aerobice și-și ținea cursul după colț, în Grădina lui Epicur, un parc plin de buruieni și de tufișuri, în care oxigenul nu se prea simțea de atâta dioxid și monoxid de carbon, oxizi de azot și sulf. Francesca, fostă profesoară de limbi străine, dădea ore particulare de engleză. În plus, mai existau cursuri de yoga, informatică și macrame. Și totul organizat de cei care locuiau în edificiu și care credeau că pensionarea trebuia să fie un soi de educație preșcolară. Toate alea trebuiau suportate, plus stadiul lamentabil în care se afla clădirea, dar, în schimb, prețul chiriei rămăsese același din negura vremurilor.

Se organizau și excursii la muzee și în alte locuri încărcate de istorie. De fiecare dată când era lipit în hol un anunț cu vizitarea unei expoziții, eu întrebam:

— Știe careva dintre voi cât costă o bere într-un loc ca ăla?

Nu întrebam ca să mă aflu în treabă; odată, în cafeneaua unui muzeu, plătisem cincizeci de pesos pentru o bere. Cât chiria pe o lună! Nu-mi permiteam un asemenea capriciu, trebuia

să supraviețuiesc din economiile mele care, după cum calculasem, mi-ar fi ajuns, în acest ritm, pentru încă opt ani. Suficient pentru ca între timp, sau cel puțin așa credeam, nesuferita cu coasă să mă viziteze. *Acest ritm* este numit elegant *viață stoică*, dar eu i-aș zice viață rea, pur și simplu. Pentru a nu-mi depăși bugetul, eram obligat să număr câte pahare beam zilnic! Și le număram, cu mare atenție, dar problema era că noaptea le pierdeam șirul. Așa că cei opt ani puteau fi, de fapt, șapte sau șase. Sau cinci. Faptul că suma cheltuită zilnic pe băutură avea să mă oblige să scad din ani mă tulbura destul de mult. Și cu cât mă tulbura mai tare, cu atât mi-era mai greu să țin șirul paharelor.

Alteori, în timp ce ascensorul cobora, Francesca începea să-mi dea sfaturi despre scrierea romanului, pe care, după cum v-am zis, eu nu-l scriam. Să cobori trei etaje cu acea viteză însemna să ai timp pentru a parcurge trei secole de teorie literară. Zicea că personajele mele nu au profunzime, de parcă ar fi fost niște găuri. Iar stilul meu avea nevoie de mai multă textură, de parcă aș fi cumpărat material pentru perdele. Vorbea cu o precizie uimitoare, articulând silabele în așa fel încât orice enormitate ar fi spus, suna a evidență. Părea să atingă adevărul absolut cu ajutorul dicției, mai mult, să se folosească de ea ca de o tehnică de hipnoză. Și funcționa! Așa ajunsese să fie dictatoarea cenaclului, președinta asociației de locatari, autoritatea maximă în materie de bârfe și calomnii. N-o băgam în seamă și închiideam ochii pentru a mă concentra la coborârea ferموارului. După ce ascensorul se zgâlțâia oprindu-se la parter, Francesca mai croșeta o ultimă frază, care pentru mine era deșirată, pentru că pierdusem firul perorațiilor ei:

— O s-o pățiți precum cei din Yucatán care caută și caută, dar, de fapt, nu caută.

Iar eu îi răspundeam:

— Cine nu caută, nu găsește.

Fraza asta, spusă de Schönberg, mă făcea să-mi amintesc de mama în urmă cu șaptezeci de ani, când îmi pierdusem o șosetă. Am căutat-o și am tot căutat-o până când s-a aflat că o mâncase câinele. Mama a murit în 1985, la cutremur. Câinele murise cu mai bine de patruzeci de ani înaintea ei și, pripit cum era, nu a mai prins sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial: a îngurgitat o pereche de ciorapi din nailon, foarte lungi, exact așa cum erau și picioarele secretarei tatălui meu.

EDITURA PARACELA 45

fișura
r
o
frontiere

În aceeași colecție:

Gonçalo M. TAVARES	Un om: Klaus Klump. Mașinăria lui Joseph Walsler
Roland ORCSIK	Comandoul Fantomă
Andrei KURKOV	Lăptarul de la miezul nopții
Ahmed SAADAWI	Frankenstein în Bagdad
Tom BAKER	Băiatul care dădea cu piciorul în porci
Richard BRAUTIGAN	Căderea unui sombrero
Azareen OLOMI	Spuneți-mi Zebra
Tao LIN	Taipei

În curând:

Kirstin CHEN	Îngroapă ce nu putem lua
Adam HASLETT	Gândește-te că nu mai sunt
Andrei KURKOV	Grădinarul din Oceașkov